

ที่ นร ๐๙๐๒/ ๒๐๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญา
ของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
(๒) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
(๓) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
(๔) คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย
(๕) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิด
ในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ.

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. มาเพื่อให้
คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี
(นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ
คณะรัฐมนตรีตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัย ที่ ๑๒/๒๕๕๕ ว่าพระราชบัญญัติขายตรง
และตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๔ เฉพาะในส่วนที่สนับสนุนให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ
หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษทางอาญาร่วมกับการกระทำความ
ผิดของนิติบุคคล โดยไม่ปรากฏว่ามีการกระทำหรือเจตนาประการใดอันเกี่ยวกับการกระทำความ
ผิดของนิติบุคคลนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
มาตรา ๓๔ วรรคสอง เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ และต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยในลักษณะดังกล่าวทำนองเดียวกันว่า
พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๗๔ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม

พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๗๘ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ มาตรา ๒๘/๔ และพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๙ วรรคสอง เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งกฎหมายหลายฉบับที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีบทบัญญัติที่ใช้ถ้อยคำในลักษณะเดียวกันกับบทบัญญัติที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ กรณีจึงอาจมีผลทำให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยให้บทบัญญัติของกฎหมายอื่นนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วจึงเห็นควรจัดให้มีการประชุมของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เพื่อพิจารณากำหนดรูปแบบของถ้อยคำเกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคลสำหรับนำไปใช้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และบทบัญญัติของกฎหมายอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณารูปแบบของถ้อยคำที่จะนำมาปรับใช้กับบทบัญญัติความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคลแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๕๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยว่าไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เป็นบทบัญญัติที่สามารถนำมาปรับใช้กับกรณีนี้ได้ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของความผิดที่เกี่ยวกับบุคคลซึ่งจะต้องรับผิดชอบและลักษณะของการกระทำความผิด ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. จัดทำขึ้นเนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๔ เฉพาะในส่วนที่สันนิษฐานให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษทางอาญาร่วมกับการกระทำความผิดของนิติบุคคล โดยไม่ปรากฏว่ามีการกระทำหรือเจตนาประการใดอันเกี่ยวกับการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๙ วรรคสอง เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยในลักษณะดังกล่าวทำนองเดียวกัน คือ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๗๔ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๗๘ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ มาตรา ๒๘/๔ และพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๙ วรรคสอง เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวและกฎหมายอื่นที่มีบทบัญญัติในลักษณะเดียวกันมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. จะช่วยแก้ไขปัญหามิให้บทบัญญัติความรับผิดในทางอาญา

ของผู้แทนนิติบุคคลในกฎหมายต่าง ๆ มิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงควรเร่งดำเนินการพิจารณาประกาศใช้บังคับโดยเร็ว

๔. สารสำคัญหรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการยกเลิกบทบัญญัติความรับผิดชอบในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคลในกฎหมายที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอื่นที่มีบทบัญญัติลักษณะเดียวกัน จำนวนรวมทั้งสิ้น ๘๐ ฉบับ และกำหนดบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมของกฎหมายแต่ละฉบับไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติฯ โดยให้ผู้แทนนิติบุคคลหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลมีความรับผิดชอบต่อการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือการกระทำและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด

๕. ความเห็นของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

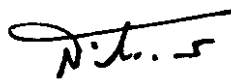
ไม่มี

๖. ข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นควรเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ และคำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย พร้อมทั้งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒) - (๕)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต โตตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ ต่อ ๓๙๓๘ (นางพิมพ์ประภา)

โทรสาร ๐ ๒๖๑๙ ๙๗๑๐

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th